

Z Á P I S

ZE ZASEDÁNÍ RADY VLÁDY PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY ZE DNE 27. KVĚTNA 2014

Zasedání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny se uskutečnilo dne 27. května 2014 od 10:00 do 13:00 hodin, v zasedacím sále vlády (nář. E. Beneše 1, Praha 1 – Malá Strana).

Přítomní členové Rady:

Mgr. Jiří Dienstbier (ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, předseda Rady), Milan Chovanec (ministr vnitra), Mgr. Eva Nehudková (Kancelář veřejného ochránce práv), Ján Balog, Bc. Lenka Balogová, Mgr. David Beňák, DiS., Ing. Karel Holomek, Emil Horvát, Mgr. Lucie Horváthová, Martina Horváthová, Michael Kocáb, Mgr. Cyril Koky, PhDr. Renáta Köttnerová, Mgr. Jan Kudry, Bc. Lýdia Poláčková, Čeněk Růžička, Oto Váradí, DiS., Miroslav Zima.

Zástupci členů Rady:

Mgr. Martina Brzková (ministerstvo zdravotnictví), Martin Bouček (ministerstvo zahraničních věcí), PhDr. Jindřich Fryč (ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), Mgr. Jana Hanzlíková (ministerstvo práce a sociálních věcí), JUDr. Kateřina Kalistová (ministerstvo kultury), Ing. Jiří Kubišta (ministerstvo financí).

Hosté:

Mgr. Martina Budinská (ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), Bc. Stanislav Daniel (zástupce za Asociaci krajů ČR), Mgr. Radek Jiránek (ministerstvo vnitra), RNDr. Petr Pospíšil (zástupce za Svaz měst a obcí ČR), Bc. Martin Šimáček (Agentura pro sociální začleňování).

Omluveni:

Mgr. Daniel Herman (ministr kultury), PhDr. Marcel Chládek, MBA (ministr školství, mládeže a tělovýchovy), Mgr. Věra Jourová (ministryně pro místní rozvoj), Mgr. Michaela Marksová-Tominová (ministryně práce a sociálních věcí), Prof. Ing. Petr Drulák, PhD. (ministerstvo zahraničních věcí), Ing. Jiří Gregor (ministerstvo financí), PhDr. Jana Horváthová (Muzeum romské kultury), Prof. MUDr. Josef Vymazal, DrSc., (ministerstvo zdravotnictví), PhDr. et PhDr. Martin Kaleja, Ph.D., Bc. Edita Stejskalová, František Bikár.

Přítomní pracovníci Kancelář Rady a Sekce pro lidská práva:

Mgr. Jarmila Balážová, PhDr. Andrea Baršová, Martin Martínek, M. A. (tajemník Rady), Mgr. Eliška Perevorska, M. A., Mgr. Martina Štěpánková, Bc. Jiří Svěrák, Mgr. Margita Wagner.

PROGRAM ZASEDÁNÍ:

1. Zahájení
2. Schválení programu
3. Schválení jednacího řádu Rady
4. Volba místopředsedů Rady
5. Poskytování neinvestičních dotací k financování programů v oblasti lidských práv:
 - a. Schválení výsledků projednání žádostí o dotaci v roce 2014 v programech:
 - i. Podpora terénní práce;
 - ii. Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce;
 - iii. Podpora koordinátorů pro romské záležitosti
 - b. Schválení návrhu dotačních programů na následující kalendářní rok.
6. Schválení návrhů na ustanovení výborů
7. Výroční zpráva Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny za rok 2013
8. Výroční zpráva Agentury pro sociální začleňování za rok 2013
9. Strategie integrace Romů do roku 2020
10. Různé
11. Závěr

BOD JEDNÁNÍ Č. 1

ZAHÁJENÍ

Předseda Rady J. Dienstbier přivítáním všech členů a hostů zahájil zasedání Rady. Vzhledem k tomu, že se Rada sešla v novém složení poprvé, vyzval všechny přítomné, aby se stručně představili. Bylo ověřeno, že Rada je usnášeníschopná; na začátku jednání bylo přítomno 22 členů a zástupců členů s hlasovacím právem z celkem 32 členů Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

BOD JEDNÁNÍ Č. 2

PŘEDSTAVENÍ A SCHVÁLENÍ PROGRAMU ZASEDÁNÍ RADY

J. Dienstbier představil návrh programu, který členové Rady obdrželi předem společně s podkladovými materiály. K navrženému programu neměl nikdo připomínky.

Hlasování o programu:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
22	0	0

Program byl schválen.

BOD JEDNÁNÍ Č. 3

SCHVÁLENÍ JEDNACÍHO ŘÁDU RADY

J. Dienstbier informoval členy, že Rada podle článku 13 odstavce 1 schvaluje svůj Jednací řád. Návrh Jednacího řádu členové obdrželi v podkladových materiálech. Jednací řád vychází ze vzorového jednacího řádu pro pracovní poradní orgány vlády. Jednací řád se liší v porovnání s minulým v tom, že se Rada má scházet čtyřikrát ročně. Nově umožňuje hlasování per rollam. K návrhu Jednacího řádu nebyly žádné připomínky ani rozprava.

Usnesení č. 1/2014

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 27. května 2014

k bodu č. 3.

Rada

I. schvaluje na základě článku 13 odstavce 1 Statutu Rady jednací řád, který bude uveden v příloze č. 1 zápisu ze zasedání Rady;

II. ukládá kanceláři Rady zveřejnit jednací řád na stránkách Úřadu vlády ČR.

Hlasování k usnesení č. 1/2014:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
22	0	0

Usnesení bylo přijato.

BOD JEDNÁNÍ Č. 4

VOLBA MÍSTOPŘEDSEDŮ RADY

J. Dienstbier informoval, že Rada má dle článku 3 odstavce 4 Statutu dva místopředsedy. Místopředsedu z řad zástupců státní správy a místopředsedu z řad Romů. Místopředsedy Rady jmenuje a odvolává předseda Rady po konzultaci s členy Rady. Návrh na místopředsedu Rady, který je zástupcem Romů, může podat kterýkoliv člen Rady. Návrh na místopředsedu za státní správu předkládá ke konzultaci předseda Rady.

Na základě dotazu Č. Růžičky na kompetence místopředsedů J. Dienstbier nastínil, že místopředseda Rady zejména zastupuje předsedu Rady a přejímá řízení zasedání v případech, kdy je předseda Rady nepřítomen. Místopředseda také spolupracuje s předsedou Rady například v přípravě programu zasedání a reprezentování Rady. Místopředsedové by také měli být součástí nově vytvářeného tzv. mediálního týmu, který by se intenzivněji věnoval prezentaci výstupů ze zasedání Rady. K. Holomek navrhl, ať je funkce místopředsedy ve statutu přesněji definována. J. Dienstbier

poznámenal, že Rada může dát podnět ke změně statutu. Nicméně podmínky statutem vytvořeny jsou a nakonec záleží na jednotlivých aktérech, jak se své funkce zhostí.

L. Balogová navrhla na základě neformálního jednání občanské části Rady minulý týden do funkce místopředsedy Davida Beňáka a stručně ho představila. L. Horváthová navázala na předchozí diskusi s návrhem, aby Rada přijala usnesení, kterým by definovala činnost místopředsedy a pověřila ho určitými úkoly. D. Beňák poděkoval za důvěru a vyjádřil souhlas s nominací na místopředsedu Rady. J. Dienstbier toto téma uzavřel s tím, že bude jmenovat D. Beňáka místopředsedou z řad Romů.

Vzhledem k tomu, že v průběhu diskuse dorazil na zasedání ministr vnitra, požádal ho J. Dienstbier, aby se stručně představil. M. Chovanec tak učinil, představil koncept meziresortní pracovní komise, kterou MV dostalo za úkol vytvořit v reakci na návštěvu ministrů na Šluknovsku, a zdůraznil důležitost spolupráce s místními samosprávami v boji proti sociálnímu vyloučení.

J. Dienstbier navrhl do funkce místopředsedy Rady za státní správu ministryni práce a sociálních věcí Michaelu Marksovou-Tominovou. M. Kocáb a Č. Růžička tento návrh vřele podpořili. Nikdo další neměl připomínky, J. Dienstbier tudíž provede jmenování Michaely Marksové-Tominové do funkce místopředsedkyně Rady za státní správu.

L. Horváthová se vrátila k usnesení o funkci místopředsedů a navrhla, že by do příštího zasedání Rady připravila návrh usnesení, které by specifikovalo činnost a kompetence místopředsedů. Podle jejího názoru by přineslo větší jistotu občanským členům. M. Chovanec a se omluvil z další části jednání.

BOD JEDNÁNÍ Č. 5

POSKYTOVÁNÍ NEINVESTIČNÍCH DOTACÍ K FINANCOVÁNÍ PROGRAMŮ V OBLASTI LIDSKÝCH PRÁV

J. Dienstbier uvedl bod jednání č. 5, který je rozdělen do dvou částí. První se věnoval schválení výsledků projednání žádostí o dotace v roce 2014 v dotačních programech Úřadu vlády ČR v oblasti lidských práv. Druhá část se věnovala schválení návrhu obsahů dotačních programů na následující kalendářní rok. **Bod jednání 5. a.** se tedy týkal projednávání návrhu dotací programů Podpora terénní práce, Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce a Podpora koordinátorů pro romské záležitosti pro rok 2014. Rada v souladu se směrnicí vedoucího Úřadu vlády České republiky č. 19/2011 o poskytování neinvestičních dotací k financování programů v oblasti lidských práv v platném znění projednává návrhy Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce, Podpora terénní práce a Podpora koordinátorů pro romské záležitosti. Výsledkem je podklad pro vedoucího Úřadu vlády ČR k vydání individuálních rozhodnutí o poskytnutí dotace. Návrhy na přidělení dotací a zápisy ze zasedání komise pro hodnocení projektů pro rok 2014 členové obdrželi v podkladech pro zasedání Rady. J. Dienstbier zmínil také prodlení při schvalování dotací, které bylo způsobeno faktem, že Rada nebyla ve funkčním období minulé vlády ustavena. Poté předal slovo M. Martínkovi jako předsedovi hodnotitelské komise.

M. Martínek informoval o průběhu hodnocení projektů a o zasedání komise v jednotlivých programech. Dále podal informaci o hlasování komise per rollam k žádostem, u kterých žadatelé nesplnili podmínku řádného vypořádání se státním rozpočtem za rok 2013. V programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce se jednalo o organizaci Teen Challenge International ČR, která nezaslala včas přílohu vyhlášky MF č. 58/2008 Sb. Komise z tohoto důvodu doporučila Radě

projekt nepodpořit. Komise stanovila postup, který umožňuje tyto prostředky poskytnout žadateli, který se v bodovém hodnocení umístil jako další v pořadí. V tomto případě ke změně u navržené částky došlo u organizace Občanské sdružení Ester, u které komise namísto původně navrhovaných 530 tis. Kč navrhuje podporu ve výši 630 tis. Kč. Tabulku s touto informací obdrželi členové na zasedání Rady. V programu Podpora krajských koordinátorů při vypořádání dotace za rok 2013 Středočeský kraj zaslal přílohu MF č. 58/2008 Sb. po termínu, komise v tomto případě přihlédla k tomu, že se jedná o dotaci, která zajišťuje institucionální zabezpečení romské integrace na krajské úrovni a pozice krajského koordinátora je dána ze zákona. Komise z tohoto důvodu doporučila žádost kraje podpořit, a to ve výši 90%, vzhledem k výši úvazku koordinátora pro oblast romské integrace, která neodpovídá plnému úvazku. Konečné návrhy komise včetně změn plynoucích z hlasování komise per rollam obdrželi členové Rady v podkladech pro jednání.

J. Dienstbier otevřel diskusi k tomuto bodu a předal řízení zasedání D. Beňákovi. J. Fryč se omluvil z další části zasedání Rady.

R. Köttnerová uvedla, že podle jejího názoru by Středočeský kraj neměl být podpořen. Agendu krajského koordinátora pro romské záležitosti musí tak jako tak zajišťovat ze zákona. Č. Růžička zdůraznil, že je podstatné vědět, jestli v případě, že kraj nebude podpořen dotací, nezkrátí úvazek krajského koordinátora pro romské záležitosti. A. Baršová vyzvala členy Rady, kteří jsou v dotačních komisích na jiných resortech, aby nastavili společně systém, který by byl společný v rámci dotačních programů státní správy. Upozornila, že tuto situaci neřeší Rada poprvé. Č. Růžička zmínil svou zkušenost ze schvalovací komise projektů ministerstva kultury, kde se pochybení vyhodnocovala individuálně podle závažnosti a většina projektů s vadami nebyla vyřazena. Podle jeho názoru by Středočeský kraj měl být podpořen. L. Horváthová uvedla, že pokud kraj nedostane na činnost koordinátora peníze, jeho úvazek sníží. Rada nebo její kancelář musí apelovat na kraj, aby k podobným pochybením nedocházelo.

D. Beňák uzavřel diskusi. M. Kocáb navrhl hlasovat o obou organizacích (Team Challenge International ČR a Středočeský kraj) odděleně. J. Balog uvedl, že je pro něj nepřijatelné, že by Rada nepodpořila vlastního koordinátora. J. Balážová navrhla dotaci prozatím nepřiznat, požádat kraj o požadované dokumenty a dotaci případně poskytnout později. M. Martínek doplnil, že v roce 2011 nebyla Středočeskému kraji dotace přidělena, protože nedodal kompletní vyúčtování. Tehdy kraj koordinátora podpořil ze svého rozpočtu. M. Kocáb uvedl, že podle jeho názoru je přílišné riziko dotaci neposkytnout, ale zároveň dal za pravdu R. Köttnerové a souhlasí, že do budoucna by se situace měla vyjasnit. D. Beňák poznamenal, že je třeba rozlišovat míru pochybení u jednotlivých organizací. Navrhl dotaci poskytnout, ale zároveň napsat dopis hejtmanovi Středočeského kraje a upozornit, že v případě dalšího pochybení nebude kraj podpořen. A. Baršová uvedla, že odbor interního auditu a kontroly postoupil věc finančnímu úřadu, jehož závěry však ještě nejsou k dispozici. M. Štěpánková doporučila, aby se kvůli už tak velkému prodlení dotací rozhodlo o dotacích na aktuálním zasedání Rady. S. Daniel vyjádřil obavy ze snížení úvazku krajského koordinátora. Uvedl, že Asociace krajů bude po Středočeském kraji požadovat vysvětlení situace.

V průběhu diskuse převzal řízení zasedání Rady zpět její předseda. J. Dienstbier přečetl návrh usnesení č. 2/2014. Na žádost členů Rady dal nejprve hlasovat o návrhu pozměnit usnesení v tom smyslu, že Rada navrhuje nepodpořit žádost o dotaci Středočeského kraje v dotačním programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti pro rok 2014.

Hlasování o pozměňovacím návrhu k usnesení č. 2/2014:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
1	14	6

Pozměňovací návrh nebyl přijat.

Usnesení č. 2/2014
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
ze dne 27. května 2014

k bodu č. 5. a.

Rada

I. bere na vědomí Zápisy ze zasedání Komise pro hodnocení projektů pro rok 2014;

II. schvaluje výsledky projednání žádostí o dotace k programům Podpora terénní práce, Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce a Podpora krajských koordinátorů pro rok 2014 (viz přílohy č. 2, 3, a 4 zápisu ze zasedání této Rady);

III. bere na vědomí, že u žadatelů uvedených v příloze č. 5 zápisu ze zasedání Rady došlo ke změně právní formy z občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost. Vzhledem k tomu, že v dotačním Programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce mohou žádat o dotace nestátní neziskové organizace různých právních forem, navrhuje vedoucímu Úřadu vlády ČR, aby těmto subjektům byla dotace udělena;

IV. dále navrhuje, aby žadatelé, případně příjemci dotací, u nichž dojde ke změně právní formy v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zůstali příjemci dotací;

V. a ukládá kanceláři Rady, aby předložila návrhy na přidělení dotací schválených Radou vedoucímu Úřadu vlády ČR.

Hlasování k usnesení č. 2/2014:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
18	0	3

Usnesení bylo přijato.

J. Dienstbier představil **bod jednání č. 5. b.**, který se věnuje obsahu dotačních programů Podpora terénní práce, Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce a Podpora koordinátorů pro romské záležitosti pro rok 2014. Včasné schválení obsahu těchto programů umožní, aby bylo dotační řízení vyhlášeno v termínu stanoveném směrnicí, tj. do 31. července 2014. Následně předseda Rady požádal tajemníka M. Martínka, aby blíže představil jednotlivá zvláštní ustanovení Směrnice vedoucího Úřadu vlády ČR, jež zmiňují obsah a zaměření dotačních programů Úřadu vlády ČR v oblasti lidských práv.

M. Martínek přítomným sdělil, že podklady jim byly zaslány 21. května po setkání členů Rady s ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, které se uskutečnilo 20. května v Hrzánském paláci, na němž bylo ze strany členů Rady požádáno o detailnější informace k dotačním programům v oblasti lidských práv. Poukázal na skutečnost, že podmínkou pro otevření dotačních programů v následujícím roce je, aby Rada schválila obsahy dotačních programů. Obsahy jsou zakotveny ve Směrnici č. 19/2011 vedoucího Úřadu vlády České republiky, o poskytování neinvestičních dotací k financování programů v oblasti lidských práv. Součástí směrnice jsou zvláštní ustanovení - čísla 2., 3. a 4., která vymezují účel dotace. Zvláštní ustanovení směrnice u programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti hovoří o podpoře koordinátorů v souladu s Konceptí romské integrace. Program Podpora terénní práce je zaměřen na podporu terénní práce a terénních sociálních pracovníků na obcích. Dotační titul Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce se dělí na 3 oblasti (a. Prevence sociálního vyloučení; b. Komunitní práce ve vyloučených

lokalitách; c. Edukační a informační činnost organizací působících v oblasti prevence a odstraňování sociálního vyloučení Romů). Oznámil členům, že obdržel dva návrhy, jak upravit obsah u programu Prevence sociální vyloučení a komunitní práce, a že vidí prostor pro vytvoření expertní skupiny, která by se v rámci připomínkového řízení ke směrnici Úřadu vlády ČR pokusila návrhy změn zpracovat.

J. Dienstbier otevřel k bodu diskuzi.

Slova se ujal D. Beňák, který se přihlásil k jedné ze dvou připomínek k obsahu dotačních programů a navrhl, aby byl materiál vztahující se k obsahům schválen per rollam. Přihlásil se taktéž k vedení skupiny, která by téma změny obsahu dotačních programů Úřadu vlády ČR v oblasti lidských práv diskutovala. Poukázal na skutečnost, že sociální služby odčerpávají v rámci programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce významnou část prostředků, přestože jsou financovány z MPSV, krajů a obcí. Připomněl původní úmysl založení programu, na základě něhož měly být podporovány lokální činnosti a konkrétní komunitní akce (kroužky dětí, doučování) organizací, jež nedosáhnou na registraci sociální služby. Vyjádřil přesvědčení, že by mělo dojít k úpravě co nejrychleji, aby byly podpořeny v příštím roce projekty již podle nového nastavení. K. Holomek podpořil návrh D. Beňáka a požádal předsedu Rady, aby členům byly zasílány podklady k jednání s dostatečným časovým předstihem, který umožní detailnější studium materiálů. R. Köttnerová vyjádřila také souhlas se stanoviskem D. Beňáka a vyslovila se pro jednání se zástupci MŠMT a MPSV, jehož cílem by bylo zefektivnění dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

J. Dienstbier na základě diskuze a souhlasu členů jednání k tomuto bodu přerušil, nechal prostor pro delší debatu a hlasování formou per rollam.

BOD JEDNÁNÍ Č. 6

SCHVÁLENÍ NÁVRHŮ NA USTANOVENÍ VÝBORŮ

J. Dienstbier členům oznámil, že Rada podle článku 6 odstavce 1 zřizuje a ruší podle potřeby výbory. Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování na základě statutu zřizuje vždy. Členy výboru a předsedu výboru jmenuje předseda Rady. Činnost výboru zabezpečuje tajemník výboru z řad pracovníků kanceláře Rady. Rada může zřídit maximálně 9 výborů a pracovních skupin k vybraným tématům.

M. Martínek sdělil, že byl všem členům reprezentujícím občanskou společnost zaslán k vyplnění formulář, do něhož měli možnost napsat své priority, návrhy výborů a pracovních skupin. Oznámil, že významná část členů se prostřednictvím tohoto formuláře vyslovila pro ustavení Výboru pro spolupráci se samosprávami. Dalším návrhem byl výbor, který by měl na starosti monitoring naplňování Strategie romské integrace a dalších akčních plánů, jejichž naplňováním je Česká republika vázána. Členové by se dále rádi věnovali otázkám vzdělávání romských dětí, bezpečnosti a práce s médii.

D. Beňák upozornil, že na pracovním setkání 20. května se zástupci občanské společnosti vyslovili pro vznik Výboru pro spolupráci se samosprávami a Pracovní skupiny pro spolupráci v oblasti bezpečnosti, dále se na jednání v Hrzánském paláci shodli na tom, že je časový prostor o vzniku dalších výborů a pracovních skupin diskutovat.

Č. Růžička požádal o ustavení pracovní skupiny pro řešení odškodnění obětí romského holocaustu, která by se mimo jiné věnovala budoucnosti památníku v Letech.

M. Kocáb se vyslovil pro zachování Výboru pro Dekádu romské inkluze, v němž spatřuje důležitost z hlediska synchronizace s unijními a zahraničními postupy, a pro vznik výboru, jenž by se věnoval monitorování obsahu médií v souvislosti s referováním o Romech.

J. Dienstbier nastínil možné uchopení mediálního výboru, který by se nevěnoval pouze romským tématům, ale zaměřil by se na témata lidských práv v širším slova smyslu. V tomto případě poukázal na možnost zakotvení výboru pod Radou vlády pro záležitosti romské menšiny, nebo pod Radou vlády pro lidská práva či pod oběma Radami současně. J. Balážová představila cíle mediálního výboru a možné personální obsazení. Členové výboru by si mohli nechávat zadávat monitoring médií, na jehož základě by se scházeli s představiteli jednotlivých vydavatelství, vedením médií a zástupci redakcí. Výbor by se měl věnovat spolupráci s odbornými institucemi, které se zabývají nastavením etických kodexů v žurnalistice, a fakultami, jež mají na starosti vzdělávání novinářů.

K. Holomek poznamenal, že Rada by se měla shodnout na co nejmenším počtu výborů, protože hrozí riziko, že by se nedal větší počet výborů dostatečně odborně pokrýt. Dále požádal o ustavení kulturního výboru, který by se věnoval integraci Romů do společnosti.

D. Beňák uvedl, že by se měla do září vytvořit představa o působnosti všech výborů, proto v současnosti podporuje výbory, na nichž panuje mezi členy širší shoda. Výbor pro Dekádu romské inkluze by mohl být v názvu rozšířen o zahraniční spolupráci, případně by se nemuselo jednat přímo o výbor, ale postačila by forma na úrovni pracovní skupiny.

J. Balážová se ve svém příspěvku vrátila k mediálnímu výboru a zdůraznila, že v posledních letech je obraz Romů v médiích primárně definován Romy žijícími v podmínkách sociálního vyloučení, což má mimo jiné za následek, že jsou Romové v očích jak veřejnosti, tak některých politiků vnímáni jako parazité. Je tedy velmi důležité mediální výbor zřídit a včas reagovat, protože se novináři v romských tématech nevyznají.

J. Dienstbier nastínil možnost ponechat definici Výboru pro Dekádu romské inkluze širší diskuzi mezi členy o jeho nastavení.

J. Kudry se vyslovil pro ustavení Výboru pro vzdělání s argumentem, že je důležité se věnovat romským dětem již od věku tří let. Poukázal na skutečnost, že vzdělání je hlavní nástroj vyčlenění se z podmínek sociálního vyloučení.

Předseda Rady J. Dienstbier se z důvodu přijetí zahraniční návštěvy z jednání omluvil, řízení schůze se ujímá místopředseda Rady D. Beňák.

M. Kocáb upozornil na celý název Výboru pro Evropskou platformu a Dekádu romské inkluze, který by měl shromažďovat zkušenosti ze zahraničí. Dále by viděl přínos, kdyby nadále nastavování koncepce romské integrace probíhalo ve spolupráci s Výborem pro spolupráci se samosprávami.

M. Martínek potvrdil důležitou úlohu Výboru pro spolupráci se samosprávami, jehož prostřednictvím se přenášejí koncepční materiály do praxe. Uvedl, že by Výbor pro Dekádu romské inkluze měl monitorovat národní a mezinárodní strategie romské integrace.

K. Kalistová, podle níž je největším problémem mediální zobrazování Romů, podpořila urychlený vznik mediálního výboru. Považuje za důležité realizovat obsahové analýzy médií za delší časové úseky, z nichž by byla jasně patrná stereotypizace Romů.

Č. Růžička se vrátil ke svému návrhu o zřízení komise, jež by se věnovala odškodnění obětí romského holocaustu a úpravě pietního památníku v Letech. Vyjádřil přesvědčení o důležitosti zřízení této komise. Tematicky pokryta by podle něho měla být i otázka nedobrovolné sterilizace romských žen. L. Horváthová upozornila, že ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu vyjádřil vůli řešit situaci nedobrovolně sterilizovaných romských žen a navrhla možnost ustavení orgánu, který by se v širším smyslu věnoval diskriminaci Romů.

M. Štěpánková podala informaci o návrhu zákona o odškodnění sterilizovaných romských žen, který se připravuje v gesci ministra pro lidská práva ve spolupráci s pracovníky sekretariátu Rady vlády pro lidská práva a kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. V současnosti se vede debata nad věcnými tezemi zákona. Členy upozornila na existenci jednotlivých výborů pod Radou vlády pro lidská práva, kde by se dala některá témata také diskutovat a některá se již diskutují.

Č. Růžička informoval členy Rady o úmrtí romské ženy, která žádala o odškodnění za nedobrovolnou sterilizaci. S ohledem na postupující stáří sterilizovaných žen se vyslovil pro rychlé vyřešení této otázky. M. Štěpánková sdělila, že se politické klima změnilo a současná vláda je vstřícná k lidskoprávním tématům, proto by měl být zákon rychle připraven. L. Horváthová se zeptala, jakým způsobem bude do přípravy zákona zapojena Rada vlády pro záležitosti romské menšiny. M. Štěpánková oznámila, že do přípravy zákona jsou zapojeni členové Rady vlády pro lidská práva, Český helsinský výbor a Liga lidských práv. Informovala, že je možné, aby členové Rady dostávali jednotlivé podklady v procesu přípravy zákona k připomínkám nebo se přímo stali součástí pracovní skupiny, jež se ustavuje.

D. Beňák navrhl usnesení rozšířit sdělení, že Rada doporučuje předsedovi Rady, aby zřídil pracovní skupiny pro oblast bezpečnosti, vzdělávání Romů, odškodnění Romů a zahraniční spolupráci. Oznámil, že je časem případně možné změnit podobu orgánu a povýšit například vybranou skupinu do formy výboru.

C. Koky, který se jednání Rady účastnil od projednávání tohoto bodu, uvedl, že je nutné zabývat se vepřínem v místě bývalého pracovního tábora v Letech, byť to představuje vážný problém pro každou vládu. M. Štěpánková uvedla, že by se skupina pro odškodnění věnovala právě tomuto tématu, protože sterilizace romských žen jsou řešeny přípravou zákona o jejich odškodnění. K. Kalistová oznámila, že ministr kultury již jedná s ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a ministrem zemědělství o situaci vepřína v Letech. Č. Růžička nabídl s ohledem na své zkušenosti a znalosti pomoc při řešení této otázky. Oznámil, že si není jistý, zda by se mělo jednat o pracovní skupinu, nebo výbor. M. Kocáb upozornil členy, že se na MŠMT prostřednictvím pracovní skupiny zabývá úpravou pietního území v Hodoníně u Kunštátu. Apeloval na členy, aby význam existence tohoto tábora neupozadovali.

D. Beňák ukončil rozpravu, přečetl návrh usnesení a nechal Radu hlasovat.

Usnesení č. 3/2014

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 27. května 2014

k bodu č. 6.

Rada

I. schvaluje návrh na ustanovení Výboru pro spolupráci se samosprávami a Výboru pro média.

II. doporučuje předsedovi Rady, aby zřídil pracovní skupiny pro oblasti bezpečnost, vzdělávání Romů, odškodnění Romů a zahraniční spolupráce.

III. ukládá Kanceláři Rady připravit statuty a jednací řády pro výbory.

Hlasování k usnesení č.3/2014:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
-----	----	-----------

21	0	0
----	---	---

Usnesení bylo přijato.

BOD JEDNÁNÍ Č. 7

VÝROČNÍ ZPRÁVA RADY VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY ZA ROK 2013

D. Beňák uvedl bod jednání č. 7, který se věnuje obsahu Výroční zprávy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2013. Požádal tajemníka Rady, aby členy s Výroční zprávou seznámil.

M. Martínek přítomným sdělil, že se Rada v uplynulém roce sešla k jednání pouze dvakrát, což bylo způsobeno pádem vlády premiéra Petra Nečase. Členství v Radě a jednotlivých výborech bylo podle původního znění statutu vázáno na funkční období vlády. Oznámil, že Kancelář přesto pracovala zejména na Strategii romské integrace do 2020, u níž bylo zažádáno o odklad termínu předložení do 30. června 2014. Dále zmínil, že kancelář Rady neobdržela k Výroční zprávě o činnosti Rady, která bude předložena vládě pro informaci, žádné připomínky. Obsahem Výroční zprávy Rady mimo jiné jsou i informace o přidělených dotacích a výdajích na činnost kanceláře Rady za rok 2013.

M. Kocáb navrhl, aby v závěru každé kapitoly Výroční zprávy byla stručná zpráva o pokroku, který by poukázal na ne/efektivitu kroků Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. K. Holomek se také otázal, zda je součástí Výroční zprávy pouze přehled o činnosti, aniž by v ní bylo uvedeno, zda Rada konala efektivně z pohledu sledování pokroku.

P. Pospíšil Radě oznámil, že ho uráží podoba zápisu z jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, které se uskutečnilo 24. června 2013. Poukázal na značné množství gramatických chyb ve výše uvedeném zápisu a vyzval pracovníky kanceláře zajišťující zápis z jednání k profesionalitě.

D. Beňák sdělil, že obsah zprávy je pouhý popis činnosti Rady. K návrhu M. Kocába uvedl, že pokrok by měl být sledován spíše ve Zprávě o stavu romské menšiny za uplynulý rok. K. Holomek požádal, aby členové měli ve Výroční zprávě vyhrazen prostor pro reflexi činnosti Rady. M. Kocáb navázal, že je nutné lépe popisovat reálnou situaci Romů, která se ve skutečnosti neustále zhoršuje. Je podle něho nutné zvrátit trend, kdy finanční prostředky na podporu integrace Romů klesají, protože hrozí riziko, že stát na potlačení sociálních nepokojů bude v budoucnosti vynakládat daleko vyšší finanční částky.

C. Koky vyjádřil názor, že je především důležitá vůle premiéra a klíčových ministrů k řešení neutěšené situace mnoha Romů.

L. Horváthová se vyslovila pro vznik příspěvkové organizace, která by sledovala data o dotacích jednotlivých ministerstev, počet příjemců této podpory, úspěšnost projektů a nepokryté mezery ve specifických potřebách Romů.

D. Beňák ukončil diskusi, přečetl návrh usnesení a dal hlasovat o usnesení:

Usnesení č. 4/2014

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 27. května 2014

k bodu č. 7.

Výroční zpráva Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny za rok 2013

Rada

I. schvaluje Výroční zprávu Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny za rok 2013;

II. doporučuje svému předsedovi, aby předložil Výroční zprávu o činnosti Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny za rok 2013 na jednání vlády jako informaci členům vlády.

Hlasování k usnesení č. 4/2014:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
17	0	4

Usnesení bylo přijato.

BOD JEDNÁNÍ Č. 8

VÝROČNÍ ZPRÁVA AGENTURY PRO SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ ZA ROK 2013

D. Beňák upozornil, že do verze Výroční zprávy, kterou mají členové Rady k dispozici, nebyly ještě zapracovány připomínky starostů, protože připomínkování stále probíhá. Rada tedy text nemůže zatím odsouhlasit, bude o něm hlasovat per rollam. M. Šimáček posléze stručně Výroční zprávu představil. Objasnil významné navýšení rozpočtu Agentury, které bylo způsobeno převodem nevyčerpaných prostředků z předchozích let. Uvedl, že těm, kdo neobdrželi vypořádací tabulku, ji zašle.

R. Köttnerová požádala, aby Agentura informovala prostřednictvím kanceláře Rady členy Rady a krajské koordinátory pro romské záležitosti o akcích, které pořádá.

C. Koky se zeptal, jestli je možné použít nevyčerpané prostředky z rozpočtu Agentury na zvýšení úvazků lokálních konzultantů. Dále se zeptal ředitele Agentury na jeho představu o dalším fungování Agentury. D. Beňák navrhl kvůli časové tísní probrat vize ohledně Agentury na setkání Monitorovacího výboru, případně na příštím zasedání Rady. M. Štěpánková podpořila návrh odložit toto téma na příští zasedání Rady, aby u jednání mohl být přítomen i předseda Rady. Dále zmínila připravovaný zákon o sociálním začleňování, který by měl také ukotvit činnost Agentury, Rada se bude procesu účastnit. K. Holomek uvedl, že Agentura produkuje velké množství zpráv, ale jejich informování není vždy pravdivé. Způsob práce Agentury v lokalitách je přes dobrou vůli a profesionalitu pracovníků podle něj pochybný.

M. Šimáček souhrnně zareagoval na předchozí příspěvky týkající se Agentury. Omluvil se za pochybení při informování o akci Agentury. Zůstatek 10 mil. Kč, který zmiňoval C. Koky, není bohužel k dispozici. Pracovní úvazky lokálních konzultantů jsou důsledkem škrtání tabulkových míst ve státní správě. Ohledně vize a působení Agentury navrhl, aby se uspořádalo jednání Rady výhradně k Agentuře. D. Beňák souhlasil s monotematickým jednáním Rady o Agentuře.

M. Martínek v zastoupení za bývalou předsedkyni Monitorovacího výboru informoval o usneseních plynoucích ze zasedání Monitorovacího výboru Agentury v roce 2013, dále o lokalitách, ve kterých Agentura ukončila spolupráci, a o lokalitách, kde Agentura spolupráci zahájí. M. Šimáček doplnil, že Agentura předloží do konce roku vládě materiál hodnotící působení Agentury v lokalitách.

BOD JEDNÁNÍ Č. 9

STRATEGIE INTEGRACE ROMŮ DO ROKU 2020

M. Martínek navrhl vzhledem ke zbývajícímú času zasedání a tomu, že členové Rady měli možnost materiál prostudovat, aby se místo představování Strategie přešlo rovnou k diskusi. M. Štěpánková připomněla, že Strategie nemá duplikovat úkoly, které již byly uloženy v jiných strategických dokumentech, např. ve Strategii sociálního začleňování. To je důvodem, proč některá opatření zejména z oblasti boje se sociálním vyloučením ve Strategii romské integrace chybí. D. Beňák navrhl vypracovat souhrn opatření vztahujících se k romské integraci, která jsou uvedena v jiných dokumentech.

K. Holomek uvedl, že v zahraničí jsou stanoveny 2 základní body romské integrace: jednak se musí usilovat o angažovanost Romů ve společnosti, a jednak aby nebyla zpochybňována identita Romů. Materiál v kapitole o integraci Romů do společnosti je podle něj nedostačující. Integrace je zacílena především na střední a vyšší romské vrstvy, ale je třeba specifikovat, co je tím míněno. Na druhou stranu nižší vrstvy jsou předmětem úsilí Agentury, v čemž vidí schizofrenii. Agentura zajišťuje sociální začleňování, nemůže být tedy nástrojem romské integrace. Agentura se vůbec nezabývá romskou kulturou, dějinami atd., což je pravá podstata romské integrace. Rada pro národnostní menšiny není ve Strategii vůbec zmíněna, i když se prvkům kultury Romů věnuje více než Rada vlády pro záležitosti romské menšiny. Romové bohužel nemají vlastní jednotlivou reprezentační skupinu, která by se stala partnerem pro vládu a samosprávu. Skutečným nositelem romské kultury je podle něj právě nejnižší vrstva, např. při budování Muzea romské kultury byly zdrojem inspirace romské osady.

Č. Růžička dal zapravdu K. Holomkovi. Jednotlivé úkoly by měly být ve Strategii šířeji rozepsány. J. Balog navrhl nepřijmout dokument. M. Štěpánková uvedla, že materiál ještě není finalizován, není cílem, aby ho Rada na dnešním jednání schválila. A. Baršová zareagovala na výtku, že není ve strategii dostatečně rozepsáno téma podpory Romů jako národnostní menšiny s tím, že toto je více rozvedeno v kapitole 4. Zároveň požádala o zaslání připomínek k tomu, jak konkrétně by opatření měla být formulována. M. Kocáb uvedl, že v kapitole rozpočet a zdroje financování je vidět strmý propad ve financování. Rada vlády by měla vznést nárok na navýšení finančních prostředků na podporu integrace Romů. R. Köttnerová uvedla, že ji jako členku občanské části Rady naplňuje smutkem, že se jednání zúčastnili jen 3 náměstci, když nepočítá předsedu Rady a zdvořilostních 5 minut pana ministra Chovance. Účast na zasedání Rady bylo jedinečnou příležitostí seznámit se se Strategií romské integrace, která má vazbu na práci jednotlivých ministerstev, a získat zpětnou vazbu od občanské části Rady.

J. Kubišta uvedl, že financování je otázkou priorit vlády a každého správce rozpočtové kapitoly. Mrzí ho propad financování a věří, že tento trend bude zlomen.

D. Beňák vyzval k zaslání připomínek ke Strategii romské integrace kanceláři Rady do 4. 6. 2014. Poděkoval všem členům za zaslání podkladů a připomínky k materiálům.

M. Štěpánková zmínila Strategii pro sociální začleňování, která spoustu opatření obsahuje. Členům bude zaslána pro představu o tom, jaké strategické dokumenty jsou již vládou schváleny.

BOD JEDNÁNÍ Č. 10

RŮZNÉ

D. Beňák pozval na konferenci „Rovný přístup romských dětí ke vzdělání“ pořádané společně OBSE, Slovem 21 a ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu dne 29. května 2014.

M. Štěpánková připomněla odpolední jednání k Monitorovacímu výboru.

BOD JEDNÁNÍ Č. 11

ZÁVĚR

D. Beňák poděkoval členům Rady za účast a ukončil zasedání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Mgr. Jiří Dienstbier, v. r.

ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu,
předseda Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Přílohy:

- č. 1 – Jednací řád Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
- č. 2 – Výsledky projednání žádostí o dotace a přehled doporučení komise na rok 2014 v dotačním programu Podpora terénní práce
- č. 3 – Výsledky projednání žádostí o dotace a přehled doporučení komise na rok 2014 v dotačním programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce
- č. 4 – Výsledky projednání žádostí o dotace a přehled doporučení komise na rok 2014 v dotačním programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti
- č. 5 – Přehled žadatelů, kteří změnili právní formu z občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost